

د هغه هدايت او علم بېلگه چې زه پرې الله رالېرلي يم، د هغه ډېر باران په څېر دی چې پر ځمکه وشي

له ابو موسی رضي الله عنه څخه روایت دی چې نبی صلی الله علیه وسلم فرمایلي: «د هغه هدايت او علم بېلگه چې زه پرې الله رالېرلي يم، د هغه ډېر باران په څېر دی چې پر ځمکه وشي، نو ځينې برخې يې حاصل خيزه وي چې اوبه جذبوي، نو ډېری بوټي او واښه پرې راشنه شي او ځينې برخې يې وچې او سختي وې چې اوبه ساتي، نو الله تعالی پرې خلکو ته گټه ورسوي، ترې وڅښي، کروندې پرې اوبه کړي او کښت وکړي او ځينې برخې بيا دومره بې گټې وې چې نه اوبه ساتي او نه بوټي رازرغونوي، نو دا د هغه چا مثال دی چې د الله په دين کې پوهه لري او هغه څه ورته گټه رسوي چې زه پرې الله رالېرلي يم، نو خپله زده کړه کوي او نورو ته يې هم ښايي، او د هغه چا مثال چې پدې لارښوونې سره سر نه پورته کوي او د الله هغه هدايت نه قبلوي چې

«زه پرې رالېرل شوی يم.

[صحيح دی] [متفق عليه دی]

نبی صلی الله علیه وسلم د هغه چا د حالت په حیرانتیا سره مثال ورکړ چې له هغه هدايت څخه گټه اخلي چې هغه پرې رالېرل شوی او انسان خپل منزل ته رسوي، او د شرعي علم مثال يې د هغې ځمکې سره ورکړ چې ډېر باران پرې وشي، نو په درې ډوله شي: لومړی ډول: پاکه او ښه ځمکه ده چې د باران اوبه مني، ډېرې تازه او وچې میوې رازرغونوي او خلک ترې گټه اخلي. دویم ډول: داسې ځمکه ده چې اوبه ساتي خو بوټي پرې نه زرغونېږي، اوبه ساتي تر څو يې خلک وڅښي او خپل څاروي او کروندې پرې خړوب کړي. درېم ډول: هواره او خويه ځمکه ده چې نه اوبه ساتي او نه پرې کښت زرغونېږي، نو نه ترې خپله گټه پورته کوي او نه خلک. نو همدا د هغو خلکو حال دی چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د هغه علم او هدايت په اړه يې اورېدلي وي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم پرې رالېرل شوی دی. نو لومړی: هغه عالم دی چې د الله په دين پوه وي، په خپل علم عمل کوي او نورو ته يې ورزده کوي؛ نو دی د هغې گټورې ځمکې په څېر دی چې اوبه څښي، هم ځانته گټه رسوي او هم په حاصل ورکولو سره نورو ته گټه رسوي. دویم: هغه څوک دی چې علم يې زده کړی وي خو پوهه او استنباط ترې نه لري؛ نو دی د پوهې راټولونکی او وخت پرې لگوونکی دی، خو د علم په نوافلو يې عمل نه دی کړی او يا يې د هغه څه په اړه پوهه نده ترلاسه کړې چې راټول کړي يې دي، نو دی د بل لپاره وسیله ده او د هغې ځمکې په څېر دی چې اوبه پکې پاتې کېږي او خلک ترې گټه اخلي. درېیم: هغه څوک دی چې علم اوري، خو نه يې حفظوي، نه پرې عمل کوي او نه يې نورو ته رسوي؛ نو دی د هغې خويه ځمکې په څېر دی چې بوټي پکې نه وي او نه اوبه مني او يا يې په نورو څرابوي.

<https://sunnah.global/hadeeth/ps/show/4233>